Valmisolek saatjata alaealiste välismaalastega tegelemiseks

Liisa-Lotta Raag
13.10.2026

Sotsiaalministeerium

Eesmärk tagada lapse õigused ja turvaline teekond sihtkohariigis

Probleem ja lahendused

- SAV-ide esindamisega seotud kitsaskohad on ilmnenud suurema või pikaajalisema rändesurve olukorras: **koormus koondub ühte KOV-i (puudub ressurss esindamistega toime tulla), praktilised küsimused eestkoste/esindamise, hariduse jm osas.**
- Praeguse rändesurvega tullakse toime **olemasolevate ressursside ja välisvahendite kaasamisega**, kuid püsiva valmisoleku loomine suuremaks rändesurveks eeldab ka **rahastusmudeli kokkuleppimist ning õigusruumi korrastamist.**
- **Vaatame üle kogu teekonna saabumisest kuni vanuse selgumise ja edasise abini.**
- **SoM on koostanud tegevuskava, et 2027.a I poolaastaks töötada välja lahendused oluliste osapooltega – JDM, SIM ja PPA, HTM, KOV-id.**

Küsimused

1. Ühele KOVile määratud täiendav ülesanne ilma selleks lisaressurssi määramata.
2. Viibimiskoht - kas viibimiskoht on saatjata alaealiste välismaalaste kinnipidamise koht või kinnipidamiskeskus.
3. Kes saab eestkostjaks pärast tuvastatud alaealise kinnipidamiskeskusest vabanemist?
4. Kogu senise protsessi osas laste õiguste ja heaolu kaitse osa. Seni on KOV esindajana andnud kohtule oma seisukoha esmasel kinnipidamisel, et me usaldame PPA otsust, et alaealine tuleb kinni pidada. Samas pole meil tegelikult ülevaadet selle põhjustest. KOVil ei ole esindajana olnud võimalust väidetavate alaealistega enne protseduure piisavalt suhelda ning veenduda, et alaealine saab aru, mis temaga tehakse, oma õigustest ja esindaja rollist.
5. Kinnipidamiskeskuses viibimise ajal hariduse pakkumise kohustus. SKA arvab, et seda peaks tegema PPA, PPA arvab, et seda peaks tegema KOV.

Tänan tähelepanu eest!
Küsimusi?

Maarjo Mändmaa
8.10.2026

SOTSIAALMINISTEERIUM